

2009 – ГОДИНА НА ТВОРЧЕСТВОТО И ИНОВАЦИИТЕ

Настоящата 2009-а година е определена за Европейска година на творчеството и иновациите с решение на Европарламента и Съвета. Нейното официално откриване се състоя на 7 януари в Прага под чешкото председателство на Европейския съвет. Годината на творчеството и иновациите цели да привлече вниманието на широката публика към важните фактори за проспериране на европейското семейство или казано по-простичко целите са две. Първата е свързана с творчество - дейност на въображението, насочена към постигане на резултати, които са едновременно оригинални и стойностни, а втората с иновации - нов или доказано значим продукт или процес, нов маркетингов метод или нов организационен метод, бизнес-практика, организация на работното място или външни отношения.

Като набляга на творчеството и иновациите ЕС цели да поощри развитието на творческия и иновационен потенциал на всеки един от нас, което е от значение за бъдещия облик на Европа в условията на глобална конкуренция. . Като при всяка Европейска година, организирана в предходните години, мерките включват промоционални кампании, мероприятия и инициативи на европейско, национално, регионално и местно равнище.

Сякаш, за да обещае една интересна година и да привлече вниманието към нея, на пресконференцията при представянето в „Berlaymont“ присъстваха членовете на Виенския зеленчуков оркестър. Те демонстрираха своята находчивост, като приготвиха инструментите си за концерта по-късно същата вечер. Като съвсем оригинален пример на творческа изобретателност оркестърът свири на инструменти, изработени единствено от зеленчуци. По време на концерта-откриване се извърши и официалното „предаване на щафетата“ от Европейската година на межкултурния диалог на нейния приемник — Европейската година на творчеството и иновациите.

След атрактивния концерт се проведе и медийното откриване на Европейската година, което пък предвиждаше представянето на посветен на нея уебсайт, чието съдържание от новини и сведения за прояви и различни дейности е редовно актуализирано в течение на годината. На сайта <http://www.create2009.europa.eu/> също се публикуват политически и публични послания и доклади за резултати от дейности. Пак там партньорите на Европейската година имат отделни страници, а на дейностите, развивани в държавите-членки, е отделена специална секция.

Девизът на Годината е „Използвай въображението си, твори, бъди новатор“. В България през цялата 2009-а се проведеха и продължават да текат редица дейности, свързани с творчеството и иновациите, организирани от Министерството на образованието и науката. В дългия списък с приоритети бяха всички олимпиади и национални състезания, включени в графика на МОН за учебната 2008-2009 г, които преминаха под

логото на Европейската година за творчество и иновации. Освен това бяха организирани национални конференции за лансиране на Годината, както и „Училището – желана територия“. Не липсват и международни прояви като състезание „Предизвикателство към младия предприемач“, ученическото изложение „Дарове на земята, водата и въздуха“, Международен екологичен форум „Сребърна“, детски фестивал „Млади таланти“ и др. Най-разнообразни през Годината пък бяха националните състезания, конкурси, празници, фестивали и пленери като например празникът „За хляба наш“, състезанието по дизайн, конкурсите „Казанлъшка роза“, „Орфеево изворче“, надпреварата по народно приложно изкуство „Лазарка мома гиздава“, фестивала за млади изпълнители на популярна музика „Цветен камертон“, пленерът по изобразително изкуство за профилираните средни училища в страната „Традиция, екология, творчество“, конкурсите за класически, характерен съвременен танц и фриданс с международно участие и за млади изпълнители на популярна песен „Морско конче“ и др.

В същото време в периода на Европейската година в Брюксел бяха организирани шест публични обсъждания на ключови теми, свързани с творчеството и иновациите, които да послужат като платформа за размисъл и обмен на идеи в принос към дискусиата на политиката относно творчеството и иновациите. Те засягат теми като културното многообразие, публичния сектор, образованието, обществото на знанието, устойчивото развитие, а също и изкуствата и творческите индустрии.

Не се мина и без задължителните Посланици на годината. Те бяха избрани, след като бе проучен интересът на редица личности със забележителни постижения по отношение на творчеството и иновациите. Приеха 24 от тях, сред които Еско Тапани Ахо — бивш финландски министър-председател, виден бизнесмен и автор на доклада на ЕС за иновациите, проф. Бенгт-Оке Лундвал, водещ европейски изследовател по въпросите на иновациите, сър Кен Робинсън, водещ световен авторитет по въпросите на творчеството и образованието, проф. Ерньо Рубик, преподавател и създател на прочутия Рубик куб и др. Ролята на посланиците е да оказват подкрепа на Европейската година в своите страни и по света, както и да участват при възможност в по-значителните прояви.

20 проекта, представени в Брюксел, демонстрираха пък как Европейският съюз насърчава творчеството и иновациите. Видеоигра, запознаваща младите с правата на човека, самоучител по езици за шофьори на камион, съживяване на местните кулинарни традиции чрез туризъм, използване на изкуството за развитие на икономиката... Примерите за творческо и новаторско мислене са много и обхващат различни области като образование, култура, гражданство, социална интеграция и местно развитие. Двадесетте проекта, финансирани с европейски средства, които бяха представени на конференцията в Брюксел в началото на март, задоволяват конкретните нужди на различни групи на населението – предприемачи, студенти, социално отритнати хора. В конференцията участваха представители на 27-те страни членки, които определиха най-добрите методи за извличане на полза от получените резултати и

разпространяване на добрите практики в целия Съюз. С подобна цел бе открита и електронната платформа „EVE“ – място за многоезична и интерактивна информация и дискусия за проектите в областта на образованието и културата, подкрепени от ЕС.

2009 година - Европейска година на творчеството и иновациите, е изключително богата на събития и прояви. Дългосрочната стратегия на Европейския съюз в тази област насърчава изграждане на общество на знанието, основано върху ученето през целия живот, което ще може да осигури устойчив просперитет на Европа и нейните обитатели. Изводите на този етап сочат, че кампанията помага за оформянето на европейската програма за сътрудничество между страните членки в областта на образованието и културата. Тя е от полза и за политиката в други важни области – като най-вече бизнес и заетост.

Най-важният анализ обаче предстои – дали е изпълнена основната цел, а именно през 2009-а да се популяризира способността за творчество и иновации като основни умения за всички. Тя е в съответствие със Съобщението на Комисията „Широкообхватна иновационна стратегия за ЕС“, в която се казва, че „без образованието като ключова политика иновацията ще остане без опора. Талантът и творчеството трябва да се насърчават от ранна възраст.“ В този смисъл, Програмата за обучение през целия живот е важен инструмент в подкрепа на тази инициатива. Очакванията са обаче годината да приключи с толкова голямо въздействие, колкото и подобните инициативи в областта на образованието - Европейската година на обучението през целия живот (1996 г.) и Европейската година на образованието чрез спорт (2004 г.). Насоченото внимание към конкурентоспособността, знанията и уменията в контекста на Лисабонската стратегия, неминуемо осигури среда за добри резултати от Европейската година, сочат още изводите на специалистите.